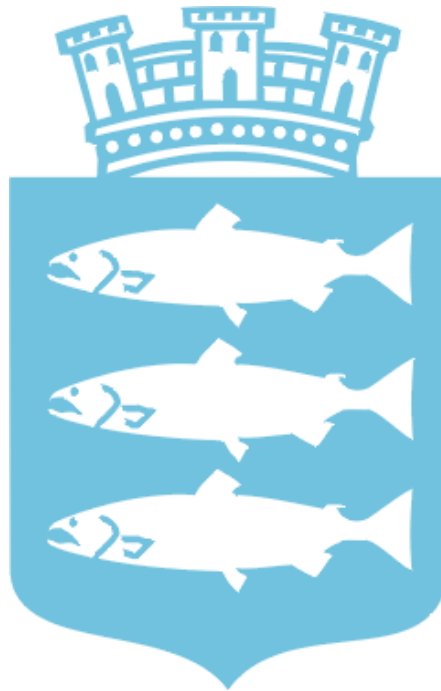


Mandal kommune

# Kontrollutvalgets årsmelding 2014



Vedtatt 03.02.15

Agder Sekretariat

## **Innledning**

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid ihht. kommuneloven og forskrift for kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret.

## **Kontrollutvalgets oppgaver**

I forskriften om kontrollutvalg § 4 heter det:

*”Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.”*

Kontrollutvalget skal påse at:

- kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte
- det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og gitt fullmakt til kommunerevisjonen om å gjennomføre forvaltningsrevisjon innenfor tildelte budsjettammer
- det blir gjennomført selskapskontroll
- resultatene av sitt arbeid blir rapportert til kommunestyret
- administrasjonens oppfølging av revisjonsmerknader blir rapportert til kommunestyret

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

## **Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon**

Kontrollutvalget skal se etter at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Mandal kommune har benyttet samme revisjon i mange år, og kontrollutvalget mener at det er en forsvarlig revisjonsordning.

Ansvarlig revisor har som foreskrevet fremlagt uavhengighetserklæring.

### Mandal kommunes årsregnskap for 2013.

Kommuneregnskapet for 2013 ble behandlet i kontrollutvalget 6. mai 2014, sak 05/14.

Økonomisjef presenterte hovedtrekkene i årsregnskap/årsberetning, samt kommenterte kommunens finansforvaltning.

Revisjonen gjennomgikk revisjonsberetning og oppsummeringsbrev,

Kontrollutvalget avgav følgende uttalelse til bystyret om regnskapet:

## Kontrollutvalgets årsmelding for 2014

### Uttalelse fra kontrollutvalget til bystyret:

*Kontrollutvalget har behandlet Mandal kommunes regnskap for 2013. Sammen med årsregnskapet og årsberetningen forelå revisjonsberetning og oppsummeringsbrev fra Kommunerevisjonen Vest.*

*Kontrollutvalget støtter revisors påpekning av at det er svært viktig at kommunen fortsetter å bygge opp sine fondsreserver for å dekke framtidig utgiftsføring av premieavviket.*

*Kontrollutvalget støtter også opp om revisors anbefalinger om rutinegjennomgang knyttet til budsjettregulering av avvik i drift og investering slik at bystyret kan foreta nødvendige budsjettendringer når forutsetningene for budsjettet endrer seg.*

*Kontrollutvalget mener at presentasjonen av regnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstillende de formelle krav i regnskapsforskriften og regnskapsbrukernes informasjonsbehov.*

*Ut over dette og det som fremgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet og oppsummeringsbrevet, begge datert 10. april 2014, har kontrollutvalget ingen merknader til Mandal kommunes årsregnskap for 2013.*

### Mandal Havns årsregnskap for 2013.

I samme møte, sak 06/14 ble også årsregnskapet for 2013 for Mandal Havn KF behandlet.

Havnefogd presenterte regnskap/årsberetning.

Kontrollutvalget avgav følgende uttalelse til bystyret om havneregnskapet:

### Uttalelse fra kontrollutvalget til bystyret:

*Kontrollutvalget har behandlet regnskapet til Mandal Havn KF for 2013.*

*Sammen med årsregnskap og årsberetning fra foretaket, forelå revisjonsberetning fra Kommunerevisjonen Vest.*

*Kontrollutvalget mener at presentasjonen av regnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter, tilfredsstillende de formelle krav og regnskapsbrukernes informasjonsbehov.*

*Ut over dette og det som fremgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2014, har kontrollutvalget ingen merknader til årsregnskapet for 2013 for Mandal Havn KF.*

## Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

Det er kontrollutvalget som etter kommunelovens bestemmelser har ansvaret for at det utføres forvaltningsrevisjon i kommunen. Dette fremgår av § 77 nr. 4 som har følgende ordlyd:

*”Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon.)”*

Kapittel 5 i forskrift om kontrollutvalg inneholder utfyllende bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon. Ifølge forskriftens § 10 skal kontrollutvalget minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon skal rapporteres til kommunestyret (jf. forskriftens § 12).

### Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015.

Agder Sekretariat utarbeidet forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012 – 2015 med grunnlag i en Overordnet analyse som Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS hadde gjennomført etter bestilling fra kontrollutvalget. Følgende plan ble vedtatt av bystyret etter innstilling fra kontrollutvalget:

Prioritet	Prosj. nr.	Navn/beskrivelse
1	1	Se på kommunens system for å registrere, effektivere og ferdigmelde politiske vedtak.
2	9	Mulig forvaltningsrevisjonsprosjekt kan være å undersøke kommunens arbeid med mobbing i skolene.
3	15	Aktuelt for forvaltningsrevisjonsprosjekt kan være å se på kommunens flyktningtjeneste.
4	3	Se på hvordan ansvarsfordeling mellom rådmann, kommunalsjefer og enhetsledere er definert, samt hvordan ansvarsfordelingen fungerer i praksis.
5	12	Aktuelt forvaltningsrevisjonsprosjekt kan være undersøke kommunens arbeid med å nå målsettinger satt i ”Eldreplan 2020” for helse- og omsorgssektoren.
6	11	Det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt for å evaluere barneverntjenesten etter omorganiseringen.

### Gjennomført forvaltningsrevisjon i 2014.

#### FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – POLITISKE VEDTAK

Kontrollutvalget behandlet denne rapporten i møte den 6. mai 2014, sak 7.

Forvaltningsrevisor presenterte rapporten. Utvalget drøftet saken og vedtok følgende innstilling:

1. Bystyret tar rapporten til etterretning.

## Kontrollutvalgets årsmelding for 2014

2. *Ved rådmannens rapporteringer av status på bystyrevedtak, bes det om at vedtakene gjentas til disse er rapportert gjennomført/utført.*

### BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON - MOBBING

Kontrollutvalget behandlet denne saken i møte den 14. oktober 2014, sak 12. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i saken:

1. *Kontrollutvalget vedtar å endre tidligere vedtatte prioritering, jf. sak 14/13.*
2. *Kontrollutvalget bestiller prosjektet Mobbing med fokus på skjult mobbing og digital mobbing.*
3. *Prosjektplan bes fremlagt i neste møte.*
4. *KU ber om at rapport fremlegges tidsnok til at bystyret kan behandle saken før sommeren 2015*

Forslag til prosjektplan ble godkjent i påfølgende møte den 2. desember 2014, sak 14. Prosjektet har følgende problemstilling:

*I hvilken grad arbeider utvalgte skoler i Mandal kommune for å bekjempe skjult mobbing og digital mobbing?*

### **Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll**

Etter endringer i kommuneloven og tilhørende forskrifter med virkning fra 1.7.2004, er kontroll og tilsyn med kommunalt eide selskaper en prioritert oppgave, og det er tatt inn egne bestemmelser om selskapskontroll, jf. kommunelovens § 77, nr. 5 og § 80. Selskapskontrollen består av en obligatorisk del som går ut på å føre tilsyn med forvaltningen av eierinteressene i selskapet (eierskapskontroll) og en frivillig del, som medfører at det også kan gjennomføres forvaltningsrevisjon når kontrollutvalget eller kommunestyret finner det nødvendig eller ønskelig. Selskapskontroll skal gjennomføres på bakgrunn av plan for selskapskontroll, som skal vedtas av kommunestyret.

#### Gjennomført selskapskontroll i 2013.

Plan for selskapskontroll 2012 – 2015 ble behandlet av kontrollutvalget i møte 29.01.13. Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon i Halse Eiendom AS ble et omfattende og krevende prosjekt. Rapport ble fremlagt for kontrollutvalget 03.12.13 og utvalget vedtok følgende innstilling til bystyret:

1. *Bystyret tar rapporten til etterretning.*
2. *Bystyret tar innover seg rapportens anbefalinger når det gjelder kommunens rolle som eier i Halse Eiendom AS og vil ta disse med seg i det videre arbeidet. Bystyret merker seg spesielt følgende anbefalinger fra revisor i rapporten:*
  - *«Vi anbefaler at eiers styring skjer gjennom generalforsamlingen i samsvar med aksjelovens bestemmelser om styring av selskap.»*

## Kontrollutvalgets årsmelding for 2014

- *«Vi anbefaler at bystyret, rådmannen og selskapet er seg bevisst hvilke roller de hver innehar når kommunen legger virksomhet til eget selskap.»*
- 3. *Selskapet bes følge opp de konkrete anbefalinger som gjelder selskapet og rapportere til kontrollutvalget om gjennomførte tiltak innen 1. september 2014.*
- 4. *Kontrollutvalget bes om å følge opp rapporten innen utgangen av 2014.*

### Oppfølging:

Styret i Halse Eiendom behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten på sitt møte 17. september 2014 og fattet følgende vedtak:

1. *Styret i Halse Eiendom tar revisjonsrapport om Halse Eiendom til etterretning.*
2. *Styret har fulgt opp de konkrete anbefalingene i rapporten på følgende måte:*
  - a. *Selskapet vil sørge for at en følger de overordnede prinsipper gitt av bystyret i vedtatt eierskapsmelding.*
  - b. *Innkalling til generalforsamling vil også blir sendt til kontrollutvalget og kommunens revisor.*
  - c. *Styret vil sørge for tilfredsstillende oppbevaring av protokoller og andre viktige dokumenter, som nå oppbevares hos konsulent, når avtalen med konsulent opphører.*
  - d. *Alle styreprotokoller blir signert.*
  - e. *Styret godkjenner vedlagte styreinstruks.*

Styret behandlet forslag til styreinstruks hvor de konkrete forslagene fra revisjonen også er hensyntatt.

Kontrollutvalget har tatt tilbakemelding fra Halse Eiendom AS til etterretning i møte den 14. oktober 2014.

## Øvrige viktige saker behandlet av kontrollutvalget

På bestilling fra bystyret gjennomførte kontrollutvalget en utredning av nåværende revisjonsordning våren 2014. Dette var en omfattende og krevende sak.

I møte den 10. juni 2014 fattet kontrollutvalget følgende vedtak i saken med sin anbefaling til bystyret:

### **Vedtak:**

*Kontrollutvalget anbefaler bystyret å avvente endelig beslutning om revisjonsordning til det foreligger avklaringer omkring kommunestrukturen.*

### *Begrunnelse:*

*Etter kontrollutvalgets oppfatning utfører Kommunerevisjonen Vest en tilfredsstillende revisjon innenfor en økonomisk forsvarlig ramme.*

*Pr. i dag er samtlige aktuelle sammenslåingskommuner i Vest-Agder underlagt revisjon fra Kommunerevisjonen Vest. Kommunereformen vil i løpet av få år kunne føre til omfattende endringer både i kommunestruktur og interkommunalt samarbeid.*

*Oppsigelsestiden er ca. 2 ½ år og konkurranseutsetting i seg selv er en meget tidkrevende og kostbar prosess.*

## Kontrollutvalgets årsmelding for 2014

*I henhold til selskapsavtalen har for øvrig Kommunerevisjonen Vest ikke adgang til å delta i en eventuell konkurranse om revisjonsoppdrag med mindre selskapsavtalen endres. Slik endring er også en tidkrevende og komplisert prosess.*

*Det vil være uheldig og upraktisk om Mandal konkurranseutsetter revisjonen før sammenslåingsprosessen er avgjort.*

### **Kontrollutvalgets medlemmer**

Mandal kontrollutvalg hadde følgende faste medlemmer 2014.

*Ebba Farre Roksvold, leder*

*Arne Torbjørn Frivoll, nestleder*

*Trond Birkeland, medlem*

*Tommy Antonsen, medlem*

*Hege Lønning, medlem*

### **Møter, saker og orienteringer**

I løpet av 2014 har det vært avholdt fem møter. Utvalget har behandlet 15 saker. I tillegg kommer referatsaker og orienteringer.

Kontrollutvalget har fått følgende orienteringer i løpet av 2014:

25.02.14:

Arbeidet mot mobbing i skolene v/ kommunalsjef Erik Tronstad:

- Planer, rutiner, status og utfordringer på området.
- Tilstanden på skolene når det gjelder nivå på mobbing, og tiltak som settes i verk.
- Resultat fra statlige tilsyn på når det gjelder mobbing.

06.05.14:

- Økonomisjef presenterte hovedtrekkene i regnskapet, samt kommenterte kommunens finansforvaltning, jf. Attestasjonsrapport finansforvaltning 2013. Revisjonen gjennomgikk revisjonsberetning og oppsummeringsbrev,
- Havnefogd presenterte årsregnskapet.
- Forvaltningsrevisor presenterte forvaltningsrevisjonsrapport – Politiske vedtak.

10.06.14:

Enheten Helse og Omsorg v/ kommunalsjef Heidi Hananger Haven:

1. Kommunalsjef presenterte sektoren med vekt på økonomi, organisering, bemanning, mål/resultatstyring, planer, utfordringer.
2. Status Eldreplan
  - Bygging av omsorgsboliger er utsatt jf. budsjettvedtak
  - Dekningsgrad; 118 plasser anses å være tilstrekkelig, men bør ikke være færre
  - ABT; avdeling for behovsvurdert tjenestetildeling ble etablert 01.09.13
  - Fritt brukervalg utredes, men måtte først få plass ABT
  - Eldre-frivillig arbeid - koordinator
3. Status Lokalmedisinsk senter – i drift fra 01.11.14, leder ansatt fra august.

## Kontrollutvalgets årsmelding for 2014

### Presentasjon av utredning om revisjonsordning v/ Agder Sekretariat.

02.12.14:

#### Tema: Byutvikling ved kommunalsjef Arne Wilhelmsen.

Organisering, bemanning, økonomi, oppgaver, målstyring/resultatmåling, utfordringer etc. + eventuelle spørsmål fra utvalget.

Tilstede var også enhetslederne Glenn Andersen, Alfred Solgård og Hallfrid Os.

Administrasjonen presenterte de ulike tema og brukte tall fra kommunebarometeret for å vise hvordan Mandal ligger an i forhold til resten av kommunene. Det ble pekt på områder hvor man ligger godt an og områder som det må arbeides mer med. Det ble vist et utvalg målsettinger som man arbeider mot.

#### Orientering om Adolph Tidemands bro - har prosjektet landet greit?

Kommunalsjef delte ut prosjektrapport og gjennomgikk prosjektet fra anbudsprosess til ferdigstilling/overtakelse. Konklusjonen var at stram styring og oppfølging fra kommunens side har gitt et bra produkt til en god pris. Broen er nå overtatt av kommunen.

#### Spørsmål om ENØK

På spørsmål fra utvalget orienterte kommunalsjef om ENØK, med særlig fokus på Speilen. Valgt løsning har gitt gode resultatet med betydelige årlige strømbesparelser. Det jobbes kontinuerlig på dette området, bl.a. er det planlagt forskning i samarbeid med UIA.

### **Ressurser til kontroll og tilsyn**

Etter kontrollutvalgets forskrift § 18 skal kontrollutvalget legge frem forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for Kontroll og Tilsyn for 2015 i sitt møte den 14.10.2014 og oversendte det til kommunen.

Kontrollutvalget opplever at det stilles nødvendige midler til rådighet for kontroll og tilsyn.

### **Sekretær for kontrollutvalget**

Kontrollutvalgene i Audnedal, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Iveland, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnardal, Sirdal, Valle og Åseral har felles sekretariat gjennom Agder Sekretariat, som er et selskap dannet etter § 27 i kommuneloven. Selskapet har 2 ansatte.